

**SREDIŠNJI SAVEZ UDRUGA UZGAJIVAČA
HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA**

UZGOJNI PROGRAM

HRVATSKI HLADNOKRVNJAK

Uzgojni program konja pasmine hrvatski hladnokrvnjak sa uvrštenim izmjenama i dopunama donesenim na Skupštini- 15.04.2012. godine

K A Z A L O

I. OPĆE ODREDBE

I.1. ZAKONSKE ODREDBE

II. TEMELJI UZGOJNOG PROGRAMA

II.1. PODRIJETLO PASMINE

II.2. UZGOJNO PODRUČJE

II.3. UZGOJNI CILJEVI

II.4. VELIČINA POPULACIJE I ORGANIZIRANOST UZGOJA

II.5. VANJŠTINA PASMINE I UZGOJNI STANDARDI

II.6. UNUTARNJE OSOBINE(interijer)

II.7. UZGOJNE METODE

II.7.1. Linije i rodovi

II.8. NAČIN UZGOJA

III. SELEKCIJSKE MJERE

III.1. UZGOJNO VALJANO GRLO PASMINE HRVATSKI
HLADNOKRVNJAK

III.2. OZNAČAVANJE GRLA

III.2.1. Način i mjesta označavanja žigom

III.3. OZNAČAVANJE I OCJENA ŽDREBADI

III.4. PREGLED I OCJENA GRLA

III.4.1. Pregled i ocjena omica/kobila

III.4.2. Pregled i ocjena pastuha – odabir pastuha za rasplod

III.4.2.1. Osiguranje identiteta

III.4.2.2. Zdravstveni nedostaci

III.4.2.3. Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru

III.4.2.4. Odluka i obavijest o komisijskoj odluci

III.4.4. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha – IRS

III.4.5. Odlikovanje pastuha i kobila

IV. UZGOJNE KNJIGE

V. UZGOJNA DOKUMENTACIJA I PROTOK PODATAKA

V.1. OD VLASNIKA PREMA SAVEZA PREMA VLASNIKU

V.2. OD SAVEZA PREMA VLASNIKU

**VI. STRUČNI NADZOR PROVOĐENJA I RADNA TIJELA UZGOJNOG
PROGRAMA HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA**

I. OPĆE ODREDBE

Uzgojni program hrvatskog hladnokrvnjaka dokument je kojim Središnji savez udruga uzgajivača hrvatskog hladnokrvnjaka, sa sjedištem u Popovači (dalje u tekstu Savez), želi unaprijediti uzgoj pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, kao nevladino udruženje zajedno s ovlaštenim vladinim institucijama.

Osnovne odredbe koje se odnose na ovaj uzgojni program su:

1. Odredbe koje se temelje na važećim zakonskim odredbama Republike Hrvatske.
2. Odredbe koje proizilaze iz Statuta Središnjeg saveza udruga uzgajivača hrvatskog hladnokrvnjaka i drugih akata Saveza.

Uzgojni program Saveza obuhvaća sve mjere koje su primjerene da se unaprijedi uzgoj u odnosu na ciljeve uzgoja, vodeći računa o pravnim propisima koji se odnose na uzgoj životinja. U to, u prvom redu, pripadaju metode uzgoja, područja prosudbe vanjštine, provjera sposobnosti, utvrđivanje vrijednosti uzgoja kao i selekcijske mjere koje su na tome temeljene. Kod procjene vrijednosti uzgoja mogu se osim rezultata vlastite populacije, uzeti u obzir rezultati drugih uzgojnih udruženja, odnosno institucija. Uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka provodi se u zemaljskom uzgoju u i izvan udružnih organizacija, te u privatnim ergelama.

I.1. ZAKONSKE ODREDBE

- Zakon o stočarstvu NN 70/97, 36/98, 151/03, 132/06
- Program uzgoja konja u Republici Hrvatskoj NN 99/1998
- Program uzgoja konja u Republici Hrvatskoj sa stručnim uputama za provedbu, Zagreb, 1998.
- Zakon o veterinarstvu NN 70/97, 41/07,55/11
- Zakon o udrugama NN 88/01, 11/02
- Pravilnik o obliku i sadržaju očevidnika udruga uzgajivača uzgojno valjanih životinja NN 1/98
- Pravilnik o Sadržaju Upisnika i Prijave za upis uzgajivača uzgojno valjanih životinja NN 23/98
- Pravilnik o upisu i obilježavanju uzgojno valjanih rasplodnih životinja NN 22/98
- Pravilnik o testiranju uzgojno valjanih rasplodnih životinja NN 74/98, 134/05
- Pravilnik o načinu rada povjerenstva za licenciranje rasplodnjaka NN 131/98
- Konvencija o biološkoj raznolikosti, «Conference on Environment and Development», Rio de Janeiro, 1992., ratificirana 1996. od strane Hrvatskog Sabora.
- Popis izvornih i zaštićenih pasmina i sojeva domaćih životinja te njihov potrebiti broj NN 127/98, 70/03, 39/06, 126/07, 70/09
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti RH NN 81/99
- Zakon o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu NN 29/99, 105/99, 46/00, 101/00, 12/01
- Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. godinu NN 25/12
- Zakon o dobrobiti životinja NN 19/99
- Pravilnik o identifikaciji i registraciji kopitara NN 123/09
- Pravilnik o uvjetima priznavanja uzgojnih organizacija koje vode ili uspostavljaju matičnu knjigu za uzgojno valjane kopitare NN 114/11
- Naredbu o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2012. godini NN 17/12.

II. TEMELJI UZGOJNOG PROGRAM

II.1. PODRIJETLO PASMINE

Najbrojnija je autohtona pasmina konja. Nastala je križanjem toplokrvnih kobila s uvezenim pastusima hladnokrvnih pasmina. U počecima i u manjem broju slučajeva korišteni su pastusi ardenske, peršeronske, brabantke, a u skorije vrijeme i u puno većem

obimu, mađarski hladnokrvni pastusi. Početak stvaranja hrvatskog hladnokrvnjaka datira od početka dvadesetog stoljeća.

Zbog različitih početnih matičnih stada kobila, te različitih pastuha hladnokrvnih pasmina koji su djelovali u pojedinim područjima Hrvatske uz doprinos okolišnih čimbenika pojedinog kraja, hrvatski hladnokrvnjak prilično je heterogena populacija. Ujedno tome doprinosi i čimbenik koliko dugo je u pojedinoj subpopulaciji uvođena krv spomenutih stranih pastuha.

II.2. UZGOJNO PODRUČJE

Hrvatski hladnokrvnjak uzgaja se na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Uzgojna područja dijelimo po udrugama članicama Saveza

K.U. Slavonac- obuhvaća Brodsko-posavsku, Vukovarsko-srijemsku i rubne dijelove Osječko-baranjske županije.

K.U. Čađavica- obuhvaća Virovitičko-podravsku i Osječko-baranjsku županiju

K.U. Valis Aurea- obuhvaća Požeško-slavonsku županiju

K.U. Bilogora- obuhvaća- Bjelovarsko-bilogorsku i Koprivničko-križevačku županiju. Sa mogućnošću formiranje nove udruge koja će pristupiti u članstvo Saveza s tim da udruga bude na području Koprivničko-križevačke županije

K.U. Vrbovec i K.U. Kloštar Ivanić- obuhvaća područje Zagrebačke županije i grada Zagreba

Županijska udruga uzgajivača konja Krapina i Zagorska udruga uzgajivača konja obuhvaćaju Krapinsko- zagorsku, Karlovačku, Varaždinsku i Međimursku županiju

K.U. Primorac- obuhvaća područje Primorsko-goranske županije

K.U. Istra- obuhvaća Istarsku županiju

K.U. Moslavina- obuhvaća Sisačko-moslavačku županiju.

K.U. Sokol- obuhvaća Ličko-senjsku, Zadarsku, Šibensko-kninsku i Splitsko-dalmatinsku županiju

Iznimno se mogu formirati nove udruge uz suglasnost SSUUH i udruge koja pokriva uzgojno područje

II.3. UZGOJNI CILJEVI

- Očuvati uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka u čistoj krvi kao autohtone pasmine konja, te očuvanje genetske raznolikosti unutar pasmine.

- Obzirom na trenutnu veliku heterogenost unutar pasmine težiti će se što većem uniformiranju pasmine u tipu poželjne vanjštine hrvatskog hladnokrvnjaka, uvažavajući dobra proizvodna i adaptivna svojstva pasmine na okolišne čimbenike.

- Budući da pripada skupini radnih pasmina konja također se želi sačuvati i njegova radna sposobnost, on treba biti pogodan za vožnju, vuču i obavljanje teških poslova. Ujedno, promovirati će se korištenje pasmine u zaprežnom sportu i drugim oblicima natjecanja te raznim manifestacijama.

- Kako je hrvatski hladnokrvnjak kroz vrijeme mehanizacije i danas informatizacije izgubio ulogu izvora radne snage, a postao pasmina za ekološku proizvodnju mesa, promovirati će se uzgoj pasmine u sustavu održive poljoprivrede i tradicionalnog gospodarenja sukladno trendu ekološke proizvodnje hrane s naglaskom na iskorištavanje zapuštenih i neiskorištenih prirodnih resursa. Također će se isticati značenje uzgoja u područjima gdje je pasmina povijesno vezana za očuvanje zaštićenih krajolika i biološke raznolikosti.

- Naglašavati će se primjena pasmine u turističke svrhe preko osmišljenih programa u cilju podizanja vrijednosti i dohodovnosti uzgoja hrvatskog hladnokrvnjaka

II.4. VELIČINA POPULACIJE I ORGANIZIRANOST UZGOJA

Tablica 1. Brojno stanje hrvatskog hladnokrvnjaka prema kategoriji. 2011.god

Kategorija	Godina 2010.
Pastusi	248
Kastrati	8
Kobile	3228
Muška grla starija od 3 godine koja nisu u rasplodu	175
Muška omad	358
Ženska omad	925
Muška ždrebac	574
Ženska ždrebac	642
UKUPNO	6158

Uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka dijeli se na tri subpopulacije

1. Uzgoj u udrugama koje su ujedinjene u Središnji savez udruga uzgajivača hrvatskog Hladnokrvnjaka
2. Uzgoj u privatnim ergelama – da bi se osnovala ergela potrebno je 10 uzgojno valjanih kobilica i dva pastuha od toga jedan mora biti I klase.
3. Uzgoj izvan udruga- samostalni uzgajivači

II.5. VANJŠTINA PASMINE I UZGOJNI STANDARDI

Hrvatski hladnokrvnjak je: težak, širok i robustan nizinski konj, s niskom točkom težišta, sigurnog koraka i ravnoteže, čvrste konstitucije. Formata položenog pravokutnika, suhe i srednje velike glave, širokog čela, ravnog do blago konveksnog profila, plemenitog izražaja, malih ušiju, velikih i izraženih očiju i nozdrva, dugog, masivnog i srednje nasadenog vrata. Grudni koš širok i dubok, rebra visoko zaobljena i duga. Plećke duge i srednje koso položene, dobro obrasle mišićjem i čvrsto povezane s trupom. Srednje dugih, ali jaki i širokih leđa, jakog i širokog spoja. Sapi nadgrađene, široke, srednje oborene do oborene, rascijepljene s dobro obraslim mišićjem. Trbuh zaobljen, ne prevelik niti previše usukan. Trup zbijen i s dobrim pokrivanjem tla. Noge snažne, srednje duge do kratke s dobro izraženim zglobovima. Cjevanica kratka s jasno izraženim zglobovima i tetivama. Kičice srednje obrasle dlakom. Stavovi pravilni, prednje pokrivaju zadnje noge, i obrnuto. Kopita široka, rožina srednje tvrdoće. Griva i rep dobro obrasli valovitom dugom dlakom. Griva je podijeljena po sredini. Boje su najčešće dorata u svim varijantama, rjeđe se pojavljuju vranici, alati, kulaši, izabela i šarci. Spolni dimorfizam treba biti jasno izražen, odnosno spolna svojstva pastuha i kobilica trebaju biti jasno izražena.

Od ostalih karakteristika treba istaknuti otpornost i sposobnost adaptacije na nepovoljne okolišne čimbenike, ranozrelost, dobru plodnost i mliječnost te skromnost u hranidbi i iskorištavanju krme niske kakvoće.

Uzgojni standardi pasmine hrvatsku hladnokrvnjak prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3. Uzgojni standardi hrvatskog hladnokrvnjaka

	KLASA	KLASA	KLASA
Predmet ocjene	POŽELJNA – A (3 boda)	PRIHVATLJIVA – B (2 boda)	NEPOŽELJNA – C (1 bod)
			
GLAVA	Suha i srednje velika, širokog čela, plemenita, dobro povezana s vratom, ravnog do blago konveksnog profila, malih ušiju, velikih i izraženih očiju i nozdruva, proporcionalna tijelu.	Srednje velika i široka, jako konveksnog ili konkavnog profila, manje plemenita, slabije povezana s vratom.	Gruba neplemenita glava, uska i duga, sitnih očiju i nozdruva, dugih ušiju, mesnata glava, jako konveksna ili konkavna glava.
VRAT	Srednje nasaden, dug i dobro obrastao mišićjem, gornja linija vrata u luku.	Visoko nasaden, srednje dug do krata k vrat, slabije obraslosti mišićjem i slabije zaobljen. Slabo povezan s trupom.	Nisko nasaden vrat, kratak, slabo obrastao mišićjem, i vratovi nepravilnih oblika
GRUDI	Duboke i široke, rebra dobro i visoko zaobljena.	Slabije duboke i široke, rebra slabije zaobljena.	Plitke i uske.
LEĐA	Duga, široka i jaka, pravilne leđne linije.	Kraća leđa ali široka i jaka, pravilne linije	Preduga ili prekratka uska i slaba leđa, nepravilnih linija
SPOJ	Dug, jak i širok, pravilne linije.	Prekratak ili predug spoj, srednje jak, pravilne linije	Kratak i slab, nepravilnih linija
SAPI	Velike, duge, široke, dobro obrasle mišićjem, ravne do malo oborene i izraženo rascjepljene.	Velike, široke, nešto kraće, dobro obrasle mišićima, oborene	Kratke, uske, slabo mišićave, slabe, jako oborene
PLEĆKE	Lopaticke duge i koso postavljene, dobro obrasle mišićjem i dobro povezane s grudnim košom	Srednje duge, strmije postavljene, slabije povezane s trupom	Kratke, neobrasle mišićima, strmo postavljene, slabo povezane s trupom
TRUP	Zbijen, cilindričan i pokriva veliku površinu tla.	Manje zbijen, malo uži prednji kraj u odnosu na stražnji ili obrnuto, još uvijek pokriva dobru površinu tla .	Slabo zbijen, jako izražena razlika u proporcijama prednjeg i stražnjeg kraja, stožast oblik trupa, trbuh usukan i visoko vezan stražnjim dijelom, pokriva malu ili usku površinu tla .
PREDNJE NOGE	Pravilnih stavova, čvrste s jasno izraženim zglobovima i tetivama, kratke cjevanice, putišta suha ispravnih kuteva osi, kičice srednje obrasle dlakama, kopita zdrava i proporcionalna tijelu konja, svi kutevi pravilnih osi	Malo limfatičnih zglobova, i dalje suha ali dulja ili kraća od poželjnih, blaga deformacija u stavovima, kičice srednje obrasle dlakom, putišta nešto lošijih kuteva od poželjnih ih, popravljive anomalije kopita	Nepravilnih stavova, slabo izraženih zglobova i tetiva, loše tetivasta ili limfatična cjevanice previše duga ili kratka putišta, osi prelomljene, nepopravljive konstitucijske anomalije kopita.
ZADNJE NOGE	Pravilnih stavova, čvrste s jasno izraženim, dugim i suhim skočnim zglobovom, bez anomalija, pravilnih kuteva, putišta srednje obrasle dlakom, kopita zdrava i proporcionalna tijelu.	Male pogreške u stavu, slabije izražen i suh skočni zglob, nešto lošijih kuteva, zadnje noge srednje obrasle dlakom, popravljive anomalije kopita.	Izražene pogreške stavova, skočni zglob neizražen i limfatičan, serije deformacije nogu, vrlo velike greške nepremostive za rad, patološki slučajevi i nepopravljive anomalije kopita.
KRETNJE	Impulzivno, pravilno i čvrsto, dužeg koraka, izdašan, stražnje noge prelaze ispred traga prednjih nogu	Malo nesigurniji, ali ipak impulzivan, normalan i progresivan.	Kratak, ukočen i kratak korak, nedostatak fleksibilnosti, šepavost, nekoordiniranost prednjih i zadnjih nogu, neelastični i u ramenima kruti pokreti, krutost leđa, teški pokreti
BOJE	Sve varijante dorate, vrane, alate, Kulaš boje, bez ili s manjim bijelim oznakama na glavi i nogama, čiste grive i repa, šarena boja svih varijanti	Sve varijante dorate, vrane, alate, Kulaš boje, s većim bijelim oznakama na glavi i nogama, čiste grive i repa, šarena boja svih varijanti.	
SPOLNI DIMO-FIZAM	Dobro izražen.	Manje izražen.	Suprotan.
OPĆI DOJAM	Poželjna u uzgoju	Prihvatljiva za uzgoj.	Nepoželjna u uzgoju.

--	--	--	--

II.6. UNUTARNJE OSOBINE (interijer)

Mirnog temperamenta, poslušan i dobroćudan konj s voljom za rad. Zbog nasljednosti, grla lošeg temperamenta i čudi neće biti prihvaćena u uzgoj.

II.7. UZGOJNE METODE

Uzgojni cilj hrvatskog hladnokrvnjaka postizat će se selekcijom i izbjegavanjem uzgoja u uskom srodstvu. Uzgaja se u čistoj krvi, ali u slučajevima pojave uzgoja u srodstvu i negativne selekcije koja dovodi do pada kvalitete uzgoja, dopušteno je oplemenjivanje pastusima drugih izraženo hladnokrvnih pasmina konja (ardenac, prešeron, mađarski hladnokrvnjak, brabant i drugi).

Osvježavanje krvi pastusima drugih pasmina moguće je samo u izuzetnim slučajevima i uz opravdan razlog. Procjenu i dozvolu daje Savjet uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka koji djeluje pri Savezu (dalje u tekstu Savjet) . Isti Savjet procjenjuje, odabire i odobrava pojedinačno svakog stranog pastuha za kojeg se smatra da može podići kvalitetu uzgoja. Uzgajivači ne mogu samostalno prema vlastitom nahođenju dopremiti takove pastuhe. Savjet također može odrediti područje pripusta za pojedinog pastuha ovisno o kvaliteti kobila subpopulacije hrvatskog hladnokrvnjaka na pojedinom uzgojnom području u Republici Hrvatskoj .

II.7.1. Linije i rodovi

- Iako se do sada još uvijek unutar pasmine nisu oblikovale linije pastuha i rodovi kobila, nužno ih je čim prije formirati kako bi se usmjerenim pripustima sustavno izbjegavao uzgoj u srodstvu.

- **Linije pastuha** bit će izdvojene imenom na taj način što će muški potomak određenog pastuha dobivati ime s početnim slovom imena oca (npr. djed Obad – sin Odri – unuk Ostan, i sl.).

- **Rodove kobila** zbog kratkog poznavanja rodoslovlja nije moguće odmah formirati. Rodovi će se oblikovati na način da se iz postojeće populacije kobila izdvoje familije kobila, nakon čega će svakoj familiji biti dodijeljen broj koji će se upisivati iza imena kobile (npr. 365 Alka-HH7). Imena kobila i dalje dodjeljuju prema volji uzgajivači, a broj iza imena omogućava vrlo laku identifikaciju kojoj familiji kobila pripada.

Formiranje linija i rodova nužno je radi sustavnog izbjegavanja pripusta u srodstvu.

II.8. NAČIN UZGOJA

- Zbog velikog uzgojnog područja razlikuje se i način uzgoja u pojedinim krajevima. U područjima gdje nema mogućnosti ekstenzivnog uzgoja grla se drže u stajama tijekom cijele godine. Ipak, u većini slučajeva hrvatski hladnokrvnjak uzgaja se ekstenzivnom i poluekstenzivnom tehnologijom što značajno doprinosi ekonomičnosti uzgoja, čemu će se i dalje težiti.

III. SELEKCIJSKE MJERE

III.1. UZGOJNO VALJANO GRLO PASMINE HRVATSKI HLADNOKRVNJAK

Uzgojno valjanim grlom pasmine hrvatski hladnokrvnjak ili grlom A sekcije smatra se grlo koje ispunjava slijedeće kriterije:

1. otac i majka moraju biti tipični predstavnici pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, upisani u Registar pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak, s poznatim porijeklom u jednoj generaciji (otac i majka) ,
2. mlado grlo treba imati poznato porijeklo u najmanje dvije generacije predaka (očeve i djedovske generacije),
3. grlo mora biti tipičan predstavnik pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak,
4. otac mora biti komisijski odabran kao rasplodnjak, a majka ocijenjena i klasiran,
5. oždrjebljenje grla moralo je biti na pravilan način i pravovremeno upisano u matičnu uzgojnu evidenciju, za što mora postojati sva potrebna i uredno ispunjena dokumentacija, a to je: pripusni dnevnik pastuha, pripusnica i prijava oždrjebljenja kobile,
6. grlo mora biti označeno – žigovano i uvedeno u pasminski registar .
7. Šarenim pastusima dopušta se pripust na sve kobile
8. Grlo nastalo iz pripusta pastuhom korektorom (heterogeni uzgoj)

Grla koja ne ispunjavaju ne ispunjavaju i samo jedan od prije navedenih kriterija, posebice naglasak na tipičnost, smatrat će se grlima B sekcije. .

Poželjnu pasminsku karakterističnost (tipičnost) mladog grla pasmini konja hrvatski hladnokrvnjak pri označavanju prosuđuje Voditelj uzgoja SSUUHH , a u spornim slučajevima to radi Komisija za ocjenu ždrjebadi.

III.2. OZNAČAVANJE GRILA

Označavanje se provodi zapisnikom o identifikaciji kopitara, te pasminskim žigom ili pasminskim žigom SSUUHH-a (prikaz 1) te brojevima.

- *Zapisnik o identifikaciji kopitara* - sadrži opće podatke o grlu, podrijetlu te vlasništvu grla koje se obilježava, s detaljnim opisom boje, bijelih oznaka i zvrkova dlake.

- *Pasminski žig* - sastoji se od slova H i lika čekića, a njime se označavaju grla B sekcije.

- *Pasminski žig SSUUHH-a* - oblika je četverolisne djeteline sa slovom H u sredini lika, a njime se označavaju grla A sekcije.

- *Matični broj* - se sastoji od znamenki rednog broja prijave oždrjebljenog grla.

- *Godište rođenja* - sastoji se od dvije zadnje znamenke godine oždrjebljenja grla.

- *Broj familije* - sastoji se od jednoznamenkastog, dvoznamenkastog ili troznamenkastog broja.

- *Žig privatne ergele-*

- *Mikročipom od 2009 god. -*

Prikaz 1. Simboli žigova kojim će SSUUHH označavati grla hrvatskog hladnokrvnjaka

- a) pasminski žig – B sekcija b) pasminski žig SSUUHH – A sekcija

III.2.1. Način i mjesta označavanja žigom

Označavanje se provodi zapisnikom o identifikaciji kopitara i vrućim žigovima.

Označavanje grla A sekcije:

1. na lijevom sedlištu matični broj grla i ispod njega godište rođenja
2. na lijevom butu pasminski žig SSUUHH-a – lik četverolisne djeteline sa slovom H u sredini
3. na lijevoj strani vrata- mikročip
4. na desnom butu žig privatne ergele

Označavanje grla B sekcije:

1. na lijevom sedlištu matični broj grla i ispod njega godište rođenja
2. na lijevom butu pasminski žig – lik čekića i slovo H
3. na lijevoj strani vrata- mikročip
4. na desnom butu žig privatne ergele

III.2.2. Način i mjesto označavanja vrućim žigom trajno odabranih pastuha

Trajno odbrani pastusi – lijeva strana vrata vrući žig u obliku strelice (znak muškog spola)

Prikaz 2. Oblik vrućeg žiga trajno odabranih pastuha

III.3. OZNAČAVANJE I OCJENA ŽDREBADI

Označavanje i ocjenu ždrjebadi provodi Voditelj uzgojnog programa, koji ovim putem prikuplja podatke za procjenu progene vrijednosti pastuha – očeva.

Prije odbića sva ždrijebad se mora pregledati, ocijeniti i označiti mikročipom. Pri samom pregledu odabiru se kvalitetna grla za daljnji uzgoj. Prilikom označavanja provodi se izmjera slijedećih tjelesnih mjera: visina grebena štapom, dužina trupa, visina grebena vrpcom, obujam grudi i obujam cjevanice.

Na osnovu tjelesnih izmjera procjenjuje se tjelesna težina ždrebeta prema jednadžbi:

$$\text{Procjena tjelesne težine (kg)} = \frac{\text{obujam grudi} \times \text{dužina trupa}}{10835,81} + 22,9$$

Označavanje grla provodi se na dogovorenim skupnim mjestima prema udrugama – članicama SSUUHH, osim u pojedinim slučajevima i u gospodarstvima uzgajivača ako pojedini uzgajivač ima veći broj grla za označavanje.

III.4. PREGLED I OCJENA GRLA

Pri predvođenju pred komisijom moraju biti zadovoljeni slijedeći uvjeti:

- 1) vlasnik grla mora podnijeti pismeni zahtjev za pregled i ocjenu grla na kojem su opći podaci o grlu i podrijetlo ,
- 2) pri ocjenjivanju potrebno je priložiti nalaz IAK -a ne stariji od 90 dana,
- 3) pri samom predvođenju grlo i vlasnik moraju biti uređeni, grlo mora biti na oglavniku, a vlasnik smije na grlo utjecati samo verbalnim putem,
- 4) predvođenje pred komisiju provodi se u trokutu za ocjenu.

Prilikom pregleda grla (pastuha, omica/kobila) provodi se izmjera sljedećih 11 tjelesnih mjera:

1. visina do grebena vrpcom	7. širina grudi
2. visina do grebena štapom	8. dužina sapi
3. visina leđa	9. širina sapi
4. visina sapi	10. dužina trupa
5. obujam grudi
cjevanice	11. obujam cjevanice
6. dubina grudi	

Na osnovu tjelesnih izmjera procjenjuje se tjelesna težina pre dovedenog grla prema jednadžbi:

$$\text{Procjena tjelesne težine (kg)} = \frac{\text{obujam grudi}^2 \times \text{dužina trupa} + 22,9}{10835,81}$$

Pregled i ocjena omica/kobila radi se na skupnim mjestima ili u štali ako uzgajivač ima veći broj grla za ocjenu.

Izmjeru provodi Voditelj uzgoja pri SSUUHH.

Prilikom ocjene svako grlo bit će fotografirano.

III.4.1. Pregled i ocjena omica/kobila

Pregled i ocjenu omica/kobila provodi Komisija za ocjenu omica/kobila. Pregled i ocjena omica/kobila mjere su koje treba obaviti radi upisa kobila u matične knjige.

Komisijском ocjenom prema uzgojnim standardima (tablica 4) prema sistemu bodovanja (tablica 4) provodi se klasiranje ocijenjenih grla. Razlikuju se tri klase ili tipa: poželjna - A, prihvatljiva - B i nepoželjna – C.

Tablica 4. Klasiranje omica/kobila hrvatskog hladnokrvnjaka

KLASA	BODOVI	OPASKA
A	32<	Bez obzira na ukupnu sumu bodova niti jedno obilježje ne smije biti ocijenjeno 1 bodom
B	31-22	
C	21>	

III.4.2. Pregled i ocjena pastuha - odabir pastuha za rasplod

Za unaprjeđenje uzgoja od posebnog je značaja dobra selekcija pastuha. Pregled i ocjenu pastuha provodi Komisija za odabir pastuha. Pastusi za odabir prijavljuju se skupno prema udrugama. Vlasnik svakog pastuha mora Komisiji za odabir pastuha pri pregledu predočiti nalaz o redovnoj pretrazi krvi pastuha za tekuću godinu.

Da bi mladi pastuh mogao pristupiti odabiru mora zadovoljiti sljedeće uvjete:

- ✓ najmanja starost 2,5 godine
- ✓ pastuh je produkt kobile ocijenjene klasom A ili B i za rasplod odabranog pastuha
- ✓ rodoslovlje mora ispunjavati uvjete da bi pastuh mogao biti upisan u Glavnu matičnu knjigu pastuha
- ✓ utvrđen vjerodostojan identitet pastuha

- ✓ dobro zdravlje pastuha
- I i II pregled i ocjena pastuha održava se na jednom mjestu

III.4.2.1. Osiguravanje identiteta

Identitet pastuha utvrđivat će se na temelju pisanih podataka i identifikacijskog dokumenta kopitara, ali se teži što ranijem uvođenju utvrđivanja identiteta na molekularnom nivou (DNK verifikacija roditeljstva). Ova radnja jako je značajna za vjerodostojno vođenje uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka prema linijama pastuha i rodovima kobila.

III.4.2.2. Zdravstveni nedostaci

Veterinarski pregled provodi se prije ocjene pastuha na licu mjesta, a provodi ga veterinar određen od strane Saveza. Pretpostavka je da pastuh ne smije imati nikakve zdravstvene tegobe koje bi mogle umanjiti uzgojnu ili rasplodnu vrijednost.

Među ostalim zdravstvenim nedostacima su:

- oštećenja spolnih organa, koja bi po mišljenju komisije mogla utjecati na daljnji uzgoj,
- oštećenja koja bi mogla biti nasljedna (također i ljetni ekzemi),
- operativni zahvati koji su vršeni u svrhu tjelesne korekture.

III.4.2.3. Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru

Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru provodi se na temelju sljedećih svojstava: tip, glava, vrat, prednji dio, srednji dio, stražnji dio, prednje noge i kopita, stražnje noge i kopita, korektnost hodova i kretanje u prostoru i opći dojam.

Ovi kriteriji se ocjenjuju prema sljedećem sistemu ocjena:

10 – odličan	5 – dovoljan
9 – vrlo dobar	4 – manjkav
8 – dobar	3 – prilično loš
7 – prilično dobar	2 – loš
6 – zadovoljavajući	1 – ne ispunjava uvjet

Ocjenjivanje vanjštine pastuha pri odabiru provodi se tzv «sistemom 100 bodova:

**LISTA ZA OCJENU VANJŠTINE PASTUHA
HRVATSKOG HLADNOKRVNJAKA**

Ime pastuha: _____ UELN: _____

Ime i adresa uzgajivača: _____

Ime i adresa vlasnika: _____

Ime oca		Ime majke	
ŽB oca		ŽB majke	
Klasa		Klasa	

Boja i oznake: _____

Žigovi: _____

Datum oždrebljenja: _____ RB odabira: _____

Radna sposobnost, rezultati ispita: _____

SKUPINA KARAKTERISTIKA	MAKSIMALNA OCJENA	POSTIGNUTA PREMA KARAKTERISTICI	MAKSIMALNA PREMA SKUPINI	POSTIGNUTA PREMA SKUPINI
UKUPNI DOJAM				
Uzgojni tip	12		50	
Spolni izražaj	10			
Konstitucija - građa	10			
Skladnost i proporcije	10			
Razvijenost i mišićavost	8			
GRADA TIJELA				
Glava i vrat	4		34	
Greben, leđa, sapi	5			
Grudni koš, stomak, prsa	5			
Zadnji trup i genitalije	6			
Prednje noge	5			
Zadnje noge	5			
Kopita	4			
KRETNJE				
Hod	8		16	
Kas	8			
UKUPNA OCJENA:			100	

TJELESNE MJERE					
Visina grebena (cm)		Opseg prsa (cm)	Opseg cjevanice (cm)	Dužina trupa (cm)	Težina (kg)
štap	vrpca				

Ocjena za matične knjige: _____

Dobre osobine koje su naglašene: _____

ZNAČAJNE GREŠKE:

Naslijeđene (urođene): _____

Stečene: _____

Mjesto i datum: _____

Članovi komisije:

1. _____

2. _____

3. _____

MP

Cjelokupno vrednovanje konja vrši se prema vanjštini, a vrednovanje se dobiva zbrajanjem ocjena svih kriterija. Radi uniformiranja pasmine naglasak je najveći na kriteriju uzgojnog tipa. Ovisno o broju bodova dobiva se vrijednosna uzgojna klasa. U ocjenjivačku listu naknadno se pridodaje fotografija ocijenjenog pastuha.

Tablica 5. Podjela pastuha u klase

BODOVI	KLASA	PREPORUKA UPORABE	DODJELA KOBILA
85 i više	E-elita	u elitnim uzgojima i ergelama	neograničen broj kobila
84-75	Ia	U ergelama i kvalitetnim udružnim uzgojima	neograničen broj kobila
74-70	Ib	U ergelama i kvalitetnim udružnim uzgojima	neograničen broj kobila
69-65	IIa	u uzgojima izvan udruga	max 20 kobila
64-60	IIb	u uzgojima izvan udruga	max 10 kobila
59-55	III	nije za rasplod	-
54 i manje	izvan klase	Izraziti škart, nije za rasplod	-

III.4.2.4. Odluka i obavijest o komisijskoj odluci

Odluka komisije na samom licu mjesta usmeno se priopćava vlasniku pastuha, a nakon toga na ime vlasnika upućuje se pisana potvrda o odluci komisije.

Odluka se upisuje u matičnu evidenciju pastuha.

Komisijaska odluka može biti:

- ✓ trajno odabran - ako je na prvom i drugom odabiru pastuh dobio neograničen broj kobila, odnosno ako je na prvom i drugom odabiru ocijenjen klasom E ili I., položio ispit radne sposobnosti i ima pozitivan rezultat pretrage na plodnost.
- ✓ privremeno odabran na neograničen broj kobila - mladi pastuh koji je izišao na prvi odabir na kojem mu je dodijeljen neograničen broj kobila, odnosno ocijenjen je klasom E ili I.,
- ✓ privremeno odabran za određeni broj kobila - ocijenjeni klasom II. na prvom i drugom odabiru. Ukoliko i na trećem odabiru pastuh bude ocijenjen II. klasom može se koristiti u rasplodu još samo pripusnu sezonu za koju se provodi odabir. Nakon te pripusne sezone pastuh se više ne može koristiti u rasplodu.
- ✓ iznimka je kod pastuha koji iziđu na prvi odabir i budu ocijenjeni III klasom. Takvi pastusi imaju pravo izići još na drugi odabir ali se ne mogu koristiti u rasplodu do drugog odabira. Pastuh koji je na II odabiru ili reviziji ocijenjen III klasom rezultat je izlučenje iz uzgoja bez mogućnosti izlaska na buduće odabire.
- ✓ nije odabran - ocijenjen izvan klase

Svaki mladi pastuh ocijenjen Elitom ili I. klasom, odnosno kojem je pridjeljen za pripust neograničen broj kobila obvezno mora pristupiti testiranju plodnosti. Pisana potvrda

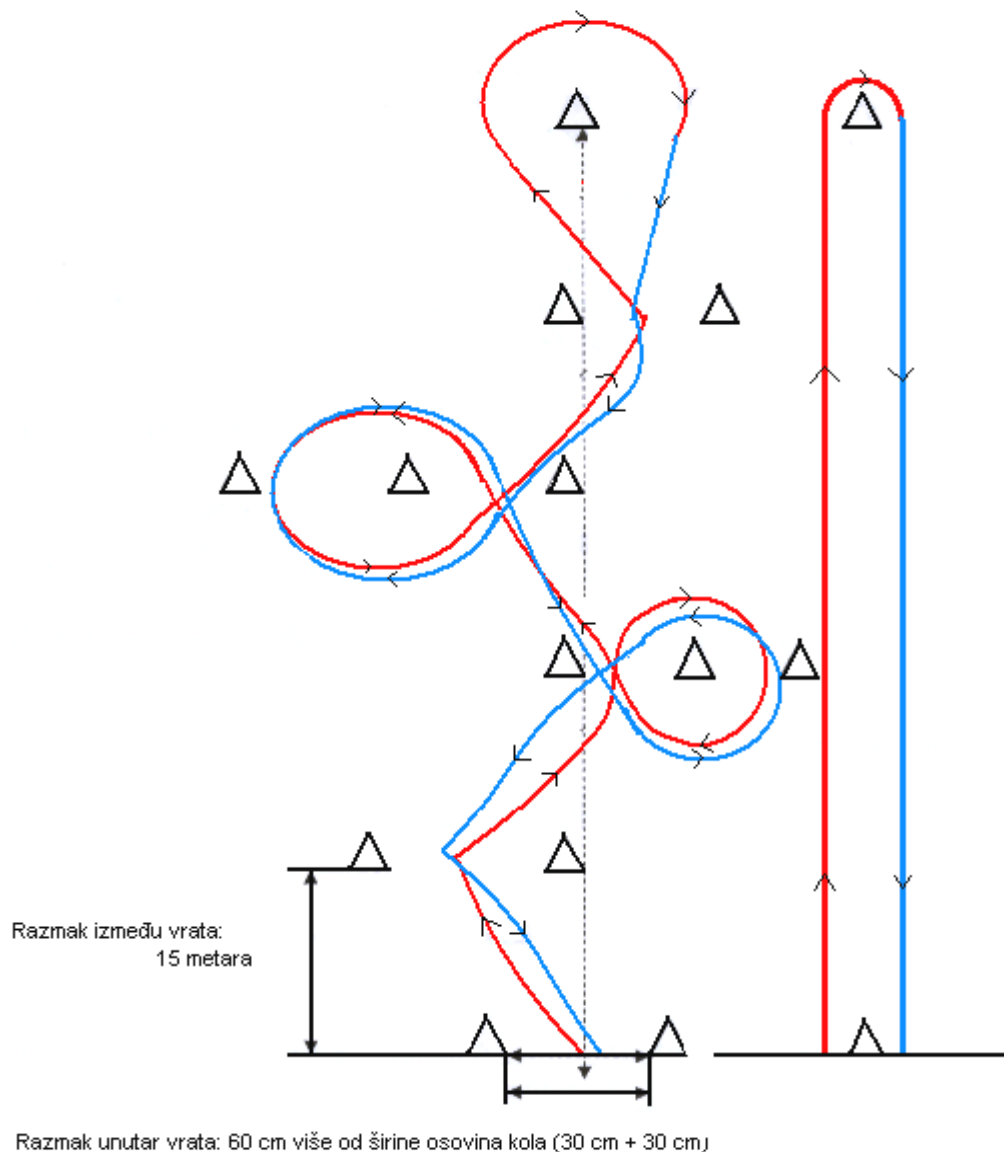
odluke komisije za odabir vlasnicima čiji su pastusi ocjenjeni Elitom ili I. klasom, dostavlja se tek nakon prispjeća pozitivnog rezultata testa na plodnost.

Ukoliko se kod potomstva pojavi kriptohizam pastuh i njegovi muški potomci izlučuju se iz uzgoja.

Trajno odabrani pastusi podliježu reviziji po potrebi.

III.4.4. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha - IRS

Ispit radne sposobnosti pastuha nije obavezan, a provodi se najranije kada pastuh navršši 2.5 godine. Ispitivanje radne sposobnosti pastuha hrvatskog hladnokrvnjaka izvodi se u vožnji jednoprega kroz čunjeve sa sljedećim elementima: lijevi i desni krug, osmica, okretanje, vanjski korak te kas s pojačanjem na ravnoj dionici. Korištenje biča tijekom polaganja vodi do isključenja na ispitu radne sposobnosti. Ponavljanje ispita je moguće samo jednom. U parkuru za polaganje ne smije biti prisutan nitko drugi osim komisije, vozača i grla koje polaže IRS.

Tablica 6. Svojstva koja se ocjenjuju i bodovanje pri ispitivanju radne sposobnosti pastuha hrvatskog hladnokrvnjaka

SVOJSTVO	OCJENA	KOEFICIJENT TEŽINE	UKUPNO
Korak		x 0,5	
Kas		x 0,5	
Podobnost za vožnju		x 2,0	
Koncentracija		x 1,5	
Volja za rad		x 2,0	
Živčana stabilnost		x 1,0	
Pristupačnost		x 1,0	
Brzina vožnje u parkuru	3,5 – 4 minute = 1,5 bodova 4 – 4,5 minuta = 1 bod 4,5 – 5 minuta = 0,5 bodova 5 i više minuta = 0 bodova		
		UKUPAN BROJ OSTVARENIH BODOVA:	

Ispit je položen ukoliko je pastuh ocijenjen ocjenom 8.0 i više. Ocjene su: 0.5, 1, 1.5 i 2. Niti jedno svojstvo ne smije biti ocijenjeno ocjenom 0.

III.4.5. Odlikovanje pastuha i kobila

Na temelju uspješnih rezultata koje pastuh ili kobila ostvari u uzgoju mogu biti odlikovani i to pastuh pepinijerom, a kobile pastuhskom majkom ili izrazito plodnom.

Pepinijer – je odabrani pastuh upisan u glavnu matičnu knjigu pastuha, ocijenjen na dva odabira Elitom ili I. klasom, kojem je najmanje tri muška potomaka odabrano za daljnji uzgoj s visokim ocjenama vanjštine na prvom i drugom odabiru (E lita i I. klasa).

Pastuhska majka – je svaka kobila ocijenjena klasom poželjna ili prihvatljiva koja je u životu oždrijebila minimalno dva muška potomka koji su odabrani kao pastusi sa visokim ocjenama vanjštine na prvom i drugom odabiru (Elita i I klasa).

Izrazito plodna – je svaka kobila koja je u životu u razdoblju od sedam godina praćenog uzgoja oždrijebila najmanje petero žive ždrjebadi.

IV. UZGOJNE KNJIGE

Sve matične knjige koje se vode pri Savezu su **zatvorene**, a vode se sljedeće uzgojne knjige prema kategorijama:

- **Glavna matična knjiga kobila**
- **Matična knjiga kobila**
- **Matična predknjiga kobila**
- **Glavna matična knjiga pastuha**
- **Matična knjiga pastuha**
- **Registar ždrijebljenja**
- **Registar omadi**
- **Registar označavanja-žigovanja**

- **Glavna matična knjiga kobila**

U utemeljenju matične evidencije Saveza, u Glavnu matičnu knjigu kobila početno će biti upisane sve one kobile koje imaju najmanje dvije generacije predaka i ocijenjene klasom A ili B, odnosno tipični su predstavnici pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak.

Nakon što sve živuće kobile budu pregledane i ocijenjene, u Glavnu matičnu knjigu kobila upisuju se kobile koje zadovoljavaj u sljedeće kriterije:

- Majka mlade kobile je upisana u Glavnu matičnu knjigu , a otac u Glavnu matičnu knjigu pastuha,
- mora imati poznato porijeklo unatrag tri generacije predaka,
- ocijenjena je klasom A ili B, odnosno tipičan je predstavnik pasmine kojoj pripada.

- **Matična predknjiga kobila**

U Matičnu predknjigu kobila upisat će se sve kobile koje imaju u utemeljenju matične evidencije Saveza poznato manje od dvije generacije predaka i kobile koje su ocijenjene klasom C.

Nakon utemeljenja Matične predknjige kobila u istu će se upisivati grla koja:

- imaju poznato manje od tri generacije predaka,
- imaju poznate tri ili više generacija predaka ali su ocijenjena klasom C,
- koja mogu imati poznato i više generacija predaka ali nisu uzgojno valjana grla (ili kobila-majka nije pri upisu ocijenjena i time klasirana, ili pastuh -otac nije upisan u Glavnu matičnu knjigu pastuha , odnosno nije odabran za rasplod),
- imaju poznato porijeklo od ispravno upisanih roditelja u uzgojne knjige pastuha i kobila, ali nisu na vrijeme prijavljena nakon oždrjebljenja i nisu pravovremeno ocijenjena i obilježena – žigovana.

- **Glavna matična knjiga pastuha**

U utemeljenju matične evidencije Saveza, u Glavnu matičnu knjigu pastuha početno će biti upisani svi oni pastusi koji imaju najmanje dvije generacije predaka i odabrani su za rasplod najmanje dvije godine za redom, na drugom odabiru komisija je dala prijedlog trajnog odabira.

Nakon utemeljenja Glavne matične knjige pastuha u istu će se upisivati grla koja imaju poznato najmanje tri generacije predaka i koji su uspješno zadovoljili kriterije odabira dvije pripusne sezone sa ocjenama vanjštine E lita ili I. klasa, s obvezno uspješno položenim IRS.

Ukoliko se u budućnosti pojavi potreba za uvođenjem pastuha drugih pasmina u uzgoj hrvatskog hladnokrvnjaka, isti pastusi upisivat će se također u Glavnu matičnu knjigu pastuha.

- **Matična knjiga pastuha**

U Matičnu knjigu pastuha upisivat će se svi pastusi:

- koji imaju poznate najmanje tri generacije predaka , a prošli su barem jedan odabir za rasplod ali nisu trajno odabrani
- koji su odabrani dvije pripusne sezone za rasplod , ali su ocijenjeni klasom 2. i niže
- koji imaju poznate najmanje tri generacije predaka , ali nisu odabrani za rasplod

- **Registar ždrjebadi i označavanja - žigovanja**

Evidencija je u koju se upisuju sva novorođena ždrjebad u jednoj godini, bez obzira na spol. U isti dokument upisuju se svi potrebni podaci pri označavanju – žigovanju, bez obzira na spol. Prilikom označavanja u registar se upisuje tjelesna izmjera ždrjebeta, opći podaci o porijeklu, opći podaci vlasnika, ocjena vanjštine i ovjera Voditelja uzgojnog programa o odrađenom poslu.

- **Registar omadi**

Evidencija je u koju se prevodi sva živuća ždrjebad rođena u prethodnoj godini, bez obzira na spol.

V. UZGOJNA DOKUMENTACIJA I PROTOK PODATAKA

Uzgojnu dokumentaciju Saveza možemo prema protoku podijeliti u dvije skupine, i to od vlasnika grla prema Savezu i od Saveza prema vlasniku grla.

Uzgojna dokumentacija koja se dostavlja Savezu mora biti ovjerena od strane pravnog vlasnika grla za koje se dostavlja dokument. Pravni vlasnik grla je ili uzgajatelj grla, u čijem je vlasništvu dotično grlo, ili druga osoba na koju je prethodni vlasnik učinio prijenos vlasništva.

V.1. OD VLASNIKA PREMA SAVEZU

Priusni dnevnik pastuha – Protok podataka o novim grlima koja treba umatičiti u matičnu evidenciju Saveza, započinje priusnim dnevnicima odabranih pastuha. Priusni dnevnik evidencijski je dokument u koji se upisuje svaki pripust pastuha na kobilu te rezultat pripuštanja.

Pod uredno vođenim priusnim dnevnikom podrazumijeva ju se ispunjeni opći podaci pripuštene kobile, datumi pripusta te rezultat pripusta. Rezultat pripusta je povratna informacija vlasnika kobile pastuharu o tome da li se kobila oždrjebila i kojeg je ždrijebe spola, da li je kobila pobacila ili ostala jalova. Informaciju o oždrjebljenju ili pobačaju treba evidentirati u priusni dnevnik, tek tada pastuhar može vlasniku kobile izdati priusnicu ili pripusni blok. Prilikom izdavanja priusnice vlasnik kobile mora točnost podataka ovjeriti vlastoručnim potpisom u priusnom dnevniku. Obveza pastuhara je da upiše sve datume pripuštanja pastuha na pojedinu kobilu u jednom ciklusu.

Zbog veće vjerodostojnosti i ažuriranja oždrebljenja potomaka pripuštanih pastuha, ali i olakšanog rada u provedbi uzgojnog programa, priusni dnevnik se dostavlja do 9 mjeseca za godinu opasivanja.

Priusni dnevnik može ovjeriti i dostaviti isključivo pravni vlasnik pastuha, a podatke o rezultatu pripusta samo pravni vlasnik pripuštene kobile.

Zajedno s priusnim dnevnikom dostavlja se kopija Rješenja o odabiru za kojeg se dostavlja priusni dnevnik.

Svaki zaprimljeni priusni dnevnik bit će ažuriran u matičnu evidenciju kobile, ovjeren Saveza; jedna ovjerena kopija dostavlja se vlasniku pastuha, a priusni dnevnik se pohranjuje u matičnu evidenciju dotičnog pastuha.

Priusnica – Dokument je vjerodostojnosti pripusta kobile pod pastuha. Pripusni blok čine tri identična listića istog serijskog broja. Sva tri listića moraju biti i identično ispunjena podacima o pripustu i moraju biti ovjerena kako od pastuhara koji ju izdaje, tako i od vlasnika kobile. Na pripusnici moraju biti obvezno upisani svi datumi pripuštanja u dotičnom ciklusu kada je kobila zabređala.

Jedan original i jednu kopiju pripusnice dobiva vlasnik pripuštene kobile, a treći ostaje u pripusnom bloku kao arhivski dokument potreban u slučaju kontrole.

Vlasnik pripuštene kobile original pripusnicu šalje u Savez uz prijavu oždrjebljenja kobile.

Priusnica se izdaje prilikom završenog pripusta, odnosno ciklusa tjeranja kobile a ne pri oždrjebljenju.

Prijava oždrjebljenja kobile – Dokument je kojim se prijavljuje rezultat pripusta kobile. Osim potpuno ispunjenih svih upita, u prijavi je obvezno opisati novorođeno ždrijebe, odnosno na skici ucrtati sve bijele oznake i zvrkove dlake.

Prijaviti novorođeno ždrijebe može samo pravni vlasnik kobile.

Prijavi oždrjebljenja treba obvezno biti priložena uredno ispunjena i ovjerena pripusnica koju izdaje pastuhar, a dostavlja se najkasnije 28 dana od rođenja ždriebeta.

Svaka prijava mora biti ovjerena od strane vlasnika kobile i suovjerena od strane odgovorne osobe udruge – članice Saveza. Ukoliko je vlasnik kobile ujedno i odgovorna osoba udruge, ne može prijavu ždrijebljenja ovjeriti i suovjeriti. U tom slučaju moraju suovjeriti ili jedan od članova udruge – članice čiji je vlasnik kobile član.

Svaka nekompletna prijava oždrjebljenja, bez obzira radi li se o nekompletnosti popunjavanja, nedostavljenog pripusnog dnevnika ili pripusnice te neispravnog ovjeravanja, bit će vraćena vlasniku kobile.

Prijava pobačaja kobile – Dokument je kojim se prijavljuje prekid bređosti, odnosno pobačaj, najkasnije do 8 dana nakon pobačaja. Osim općih podataka kobile koja je pobacila i pastuha pod kojeg je pripuštena, a zbog vjerodostojnosti, svaki pobačaj treba obvezno biti ovjeren od strane veterinarske službe, popisom veterinara i pečatom. Kao i kod prijave oždrjebljenja, prijava pobačaja kobile dostavlja se zajedno s pripusnicom. Prijavu pobačaja može podnijeti samo pravni vlasnik kobile koja je pobacila.

Prijava jalovosti kobile – Dokument je kojim se prijavljuje da se dotična kobila tijekom prethodne godine nije ždrijebila. Prijava jalovosti podnosi se tijekom zadnjeg tromjesečja u godini. Prijavu jalovosti podnijeti može samo pravni vlasnik kobile. Ukoliko pripuštena kobila nije zabređala, uz prijavu jalovosti obvezno je priložiti pripusnicu.

Prijava grla za označavanje – žigovanje – Dokument je kojim se zatražuje označavanje grla-žigovanje i koji sadrži opće podatke o dotičnom grlu. Podnijeti zahtjev za označavanje-žigovanje nekog grla može samo uzgajivač ili pravni vlasnik grla. Kupljena grla koja nisu uredno prepisana ne mogu se prijaviti za označavanje.

Radi efikasnosti terenskog rada a time i ekonomičnosti rada Voditelja uzgoja Saveza, prijave za označavanje treba dostavljati Savezu prema udrugama – članicama Saveza, osim u izuzetnim okolnostima ili ako se radi o vanjskim korisnicima, odnosno ne članovima niti jedne udruge.

Prijepis grla – Dokument je kojim se pravno prenosi vlasništvo grla od sadašnjeg na novog vlasnika. Priznaje se samo prijepis grla ovjeren kod Saveza. Nakon ovjere prijepisa, original se pohranjuje u arhivu Saveza, a kopiju zadržava novi vlasnik grla.

Rok za prijepis grla od dana prodaje je 90 dana, tj. 90 dana može proći od izlučenja do ponovnog aktiviranja grla. Ako se prijepis ne napravi u tome roku vlasnici imaju pravo zatražiti komisiju da izađe na teren i identificira grlo. Identifikacija će se odvijati u vrijeme uzgojnih izložaba udruga. Ako komisija potvrdi da je to grlo za koje vlasnik tvrdi da je grlo će se ponovo aktivirati.

Prijava izlučenja – Dokument je kojim se prijavljuje izlučenje grla iz uzgoja. Osim općih podataka na prijavi treba navesti točan razlog i datum izlučenja. Izlučenje grla iz uzgoja treba prijaviti najkasnije 8 dana od dana izlučenja. Prijavu izlučenja može podnijeti samo pravni vlasnik grla koje je izlučeno iz uzgoja. Prijavi izlučenja obvezno je pridodati veterinarsku potvrdu o trajnom izlučenju iz uzgoja (smrti, prisilnog klanja i dr.)

Prijava pastuha za odabir – Dokument je kojim se pastuh prijavljuje za komisijsku ocjenu temeljem koje će dotični pastuh biti odabran ili ne za korištenje u rasplodu. Prijaviti pastuha za odabir može samo pravni vlasnik grla. Pastusi za odabir prijavljuju se skupno prema udrugama.

Prijava grla za izložbu – Dokument je kojim se grlo prijavljuje za izlaganje na izložbi. Prijavom se ujedno vlasnik grla koji ga prijavljuje obvezuje, prijavljeno grlo izložiti na izložbi za koju ga prijavljuje. Ukoliko je spriječen nedolazak treba pismenim putem opravdati najkasnije 10 dana od dana održavanja izložbe. Prijaviti grlo za izlaganje može samo pravni vlasnik grla.

Prijava pastuha za ispit radne sposobnosti – Dokument je kojim se pastuh prijavljuje za polaganje ispita radne sposobnosti.

Zahtjev za izdavanje rodovnika – Dokument je kojim se zatražuje rodovnik grla. Zahtjev za izdavanje rodovnika može podnijeti samo pravni vlasnik grla.

V.2. OD SAVEZA PREMA VLASNIKU

Potvrda o pregledu i označavanju -žigovanju – Nakon obavljenog pregleda i označavanja-žigovanja grla, vlasniku grla dostavlja se identifikacijski dokument kopitara kao potvrda označavanja dotičnog grla.

Rodovnik – Dokument je koji sadrži opće podatke i podatke o podrijetlu unatrag tri generacije.

Pripusna dozvola – Dokument je koji se dostavlja vlasniku pastuha nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za odabir pastuha; rezultat je komisijske odluke kojom se vlasnik prijavljenog pastuha za odabir informira da je pastuh zadovoljio kriterije prvog odabira. Pripusnu dozvolu dobiva mladi pastuh koji je prvi puta pristupio odabiru, a odabran je za daljnji uzgoj.

Potvrda - Dokument je koji se dostavlja vlasniku pastuha nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za odabir pastuha , rezultat je komisijske odluke kojom se vlasnik prijavljenog pastuha za odabir informira da li je pastuh zadovoljio kriterije ponovnog odabira.

Potvrda o ocjeni omice/kobile – Dokument je koji se dostavlja vlasniku nakon pregleda i ocjene od strane Komisije za ocjenu omica/kobila. Potvrdom se vlasnik kobile informira o komisijskoj ocjeni omice/kobile.

Potvrda prijave grla za izložbu – Dokument je kojim se potvrđuje da je prijavljeno grlo prihvaćeno za izlaganje na izložbi.

Odbijenica prijave grla za izložbu – Dokument je kojim se informira vlasnika grla da određeno grlo nije prihvaćeno za izlaganje na izložbi. Na samom dopisu obvezno se navodi razlog zbog kojeg grlo nije prihvaćeno za izlaganje.

Rezultat ispita radne sposobnost (IRS) – Dokument je kojim se informira vlasnika o rezultatu pastuha na polaganju ispita radne sposobnosti. .

VI. STRUČNI NADZOR, PROVOĐENJE I RADNA TIJELA UZGOJNOG PROGRAMA

U sastavu Saveza djeluje više radnih skupina, koje mogu biti stalne ili privremene.

Savjet uzgojnog programa

Najviše je i stalno uzgojno tijelo u provedbi uzgojnog programa. Rad i ovlasti Savjeta uzgojnog programa određene su Poslovníkom o radu Stručnog savjeta za provedbu uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka.

Savjet uzgojnog programa postaje Izvršni odbor, a stručne ljude se zove prema potrebi.

Voditelj uzgojnog programa

– je izravni djelatnik Saveza. Njegov rad određen je opisom radnog mjesta Voditelja uzgojnog programa hrvatskog hladnokrvnjaka koji obuhvaća sljedeće poslove:

- ✓ organizira, koordinira i odgovoran je za provedbu uzgojno selekcijskih mjera hrvatskog hladnokrvnjaka temeljem uzgoja, testiranja i procjene uzgojnih vrijednosti s ciljem odabira roditelja koji doprinose genetskom napretku populacije, te za izradu i provedbu programa zaštite i očuvanja pasmine konja hrvatski hladnokrvnjak,
- ✓ provodi označavanje i ocjenu grla,
- ✓ odgovoran je za usklađivanje metodologije načina uzgoja, testiranja, procjene uzgojnih vrijednosti i odabira rasplodnih grla s propisima za to odgovornih domaćih i međunarodnih institucija,
- ✓ odgovoran je za primjenu i praćenje zakonske regulative vezane za uzgojno selekcijski rad, te daje inicijative za izmjene i dopune propisa,
- ✓ odgovoran je za izradu pravilnika i uputstava vezanih za uzgojni program, te za stručnu edukaciju uzgajatelja
- ✓ izrađuje, pregledava točnost podataka izrađenih rodovnika te ih ovjerava,
- ✓ odgovoran je za suradnju s domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama te nadležnim tijelima radi unapređenja uzgoja,
- ✓ izrađuje i predlaže godišnji program i plan rada, predlaže financijski plan i daje

- ✓ prijedlog cjenika uzgojno selekcijskih usluga,
- ✓ izrađuje i ovjerava izvješća prema nadležnim institucijama,
- ✓ odgovoran je za provedbu uputa od nadležnih institucija,
- ✓ izrađuje stručne i znanstvene radove te prezentira rezultate rada na domaćim i međunarodnim stručnim i znanstvenim skupovima,
- ✓ organizira i kontrolira izložbe i druge manifestacije u koje su uključeni konji u nadležnosti Saveza,
- ✓ organizira provedbu komisijskog pregleda stanja uzgoja,
- ✓ obavlja i druge poslove prema nalogu Savjeta uzgojnog programa Saveza i rukovodećih organa Saveza, sukladno Statutu i drugim pravnim aktima Saveza.

Matičar

- je izravni djelatnik Saveza. Njegov rad određen je opisom radnog mjesta Matičara koji obuhvaća sljedeće poslove:

- ✓ unosi podatke o registraciji konja,
- ✓ provjerava točnost dobivenih podataka, obrađuje ih i odgovara za njihovu točnost,
- ✓ obrađene podatke od uzgajatelja uvodi u uzgojnu evidenciju Saveza,
- ✓ u odsutnosti Voditelja uzgojnog programa obavlja naplatu usluga uzgojno - selekcijskog rada prema važećem pravilniku,
- ✓ u odsutnosti Voditelja uzgojnog programa dužan je preuzeti vođenje administrativnih poslova voditelja,
- ✓ vodi urudžbeni zapisnik, pismohranu i evidenciju prisutnosti na radu,
- ✓ izrađuje izvješća za nadležne institucije,
- ✓ izrađuje rodovnike, potvrde i druge dokumente,
- ✓ obavlja i druge poslove prema nalogu Voditelja uzgojnog programa.

Komisija za odabir pastuha

-je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor . Sastoji se od tri člana i to Voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajivača. Pored članova komisije imenuju se i dva zamjenika, također na prijedlog Izvršnog odbora. U slučaju spriječenosti jednog od članova komisije, Voditelj uzgojnog programa odlučuje koji će ga zamjenik zamijeniti.

- Komisija može funkcionirati ako su prisutna najmanje tri člana. Obavezan je Voditelj uzgojnog programa

- Član komisije nema pravo glasa u radu komisije ako se radi o grlu iz njegovog uzgoja, a isto vrijedi ako se radi o supružniku, roditelju ili potomku

Komisija za ocjenu i upis omica/kobila

-je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor . Sastoji se od tri člana i to Voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajivača. Pored članova komisije imenuju se i dva zamjenika, također na prijedlog Izvršnog odbora. U slučaju spriječenosti jednog od članova komisije, Voditelj uzgojnog programa odlučuje koji će ga zamjenik zamijeniti.

- Komisija može funkcionirati ako su prisutna najmanje tri člana. Obavezan je Voditelj uzgojnog programa

- Član komisije nema pravo glasa u radu komisije ako se radi o grlu iz njegovog uzgoja, a isto vrijedi ako se radi o supružniku, roditelju ili potomku

Komisija za provedbu ispita radne sposobnosti pastuha

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor Saveza. Sastoji se od voditelja uzgojnog programa Saveza i dva predstavnika uzgajivača koji moraju imati iskustva u provedbi ispita radne sposobnosti.

Komisija za reviziju matičnog stada

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor. Sastoji se od pet članova i to: voditelja uzgojnog programa Saveza, četiri stalna člana imenovana od strane Izvršnog odbora.

Komisija za kontrolu provedbe uzgojnog programa

– je privremeno radno tijelo koje imenuje Izvršni odbor. Sastoji se od pet članova: voditelja uzgojnog programa i četiri člana imenovana od strane Izvršnog odbora.

Svojim vlastoručnim potpisom Predsjednik Središnjeg saveza udruga potvrđuje da su izmjene i dopune Uzgojnog programa konja pasmine hrvatski hladnokrvnjak-SSUUHH donesene na temelju propisanog postupka i da su izglasane u tekstu u kojem su objavljene.

GODIŠNJA SKUPŠTINA SREDIŠNJEG SAVEZA- STRUČNI SAVJET UZGOJNOG
PROGRAMA (IZVRŠNI ODBOR) UDRUGA UZGAJIVAČA HRVATSKOG
HLADNOKRVNJAKA

U Popovači. 15.04.2012.

Predsjednik SSUUHH
Vjekoslav Posarić